

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

САМОШКІНА І.Д., к.е.н., доцент Сумський національний аграрний університет,

ШКОЛА І.О., магістрант спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», Сумський національний аграрний університет

З'ясовано сутність ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств, визначено складові системи управління ефективністю аграрних підприємств, представлені напрями підвищення ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств за рахунок державної підтримки.

Сумська область є розвинутим аграрним регіоном України, де працює 390 сільськогосподарських підприємств різних форм власності та господарювання, 649 фермерських господарств, понад 120 великих, середніх та малих підприємств харчової та переробної галузі. Крім того, до суб'єктів агропромислового комплексу області належать 47 сільськогосподарських кооперативів та 132,7 тис. особистих селянських господарств.

Впродовж останніх років стабільною і достатньо високою, у порівнянні із загальнодержавною, є продуктивність сільськогосподарських угідь. Щодо обсягу виробництва сільгосппродукції у розрахунку на одну особу населення, то по Сумській області він становив 2061 грн (у середньому по Україні – 2048 грн). [1]

Сумщина має невикористаний сільськогосподарський потенціал у галузі вирощування фруктів, овочів та переробки харчової продукції. Основою цього потенціалу є кліматичні умови, великі водні ресурси та землі. Регіон має вагомий потенціал у виробництві екологічно чистих продуктів харчування. Проте, названі можливості часто не використовуються. Собівартість виробництва тотожна цінам в інших країнах, однак високі проміжні витрати (значна кількість посередників, податки, відсутність належних приміщень для зберігання продуктів тощо) впливають на високу ціну збуту.

Тому метою нашого дослідження є пошук шляхів сприяння розвитку сільського господарства, забезпечення продовольчої безпеки нашого регіону, виробництво високоякісної сільськогосподарської продукції в достатній кількості для задоволення потреб населення та переробних галузей, і підтримка сільськогосподарських товаровиробників. Отже, мова йде про важливість підвищення ефективності виробництва в сільськогосподарських підприємствах будь-якої форми власності.

Під категорією «ефективності» на рівні підприємства слід розуміти зв'язок між величиною отриманого результату його діяльності та кількістю інвестованих або витрачених у виробництві ресурсів. Суть проблеми підвищення ефективності виробництва полягає в тому, щоб на кожну одиницю ресурсів (витрат) досягати максимально можливого збільшення обсягу виробництва (прибутку, доходу). [2]

З 2018 року сільськогосподарські товаровиробники Сумщини отримують фінансову підтримку з боку держави за Програмою розвитку агропромислового комплексу та сільських територій Сумської області на період до 2020 року.

Нижче представлені напрями підвищення ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств за рахунок державної підтримки: [1]

- фінансова підтримка заходів в АПК шляхом здешевлення кредитів;
- підтримка садівництва та виноградарства;
- підтримка тваринництва;
- підтримка фермерства;
- часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання.

У програмі взяли участь підприємства, які придбали обладнання на 270 млн грн, а компенсували їм з державного бюджету — 56,1 млн грн.

За 2018 рік сільськогосподарські товаровиробники Сумщини одержали фінансову підтримку у загальній сумі 109,2 млн грн. З них отримано: 56,1 млн. грн. – програма часткової компенсації вартості придбаної сільськогосподарської техніки та обладнання українського виробництва (275 підприємств); 27,3 млн. грн. – державна підтримка розвитку тваринництва (50 підприємств); 6,6 млн. грн. – спеціальна бюджетна дотація за вирощування молодняка ВРХ, який народився в господарствах фізичних осіб (3282 підприємств); 10,6 млн. грн. – фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів (62 підприємства); 0,7 млн. грн. – державна підтримка для розвитку виноградарства, садівництва та хмелярства (3 підприємства); 7,9 млн. грн. – державна підтримка фермерських господарств (186 підприємств). [3]

Таким чином, сільськогосподарські підприємства Сумського регіону – учасники Програми часткової компенсації вартості придбання сільськогосподарської техніки та обладнання українського виробництва підвищили ефективність своєї діяльності.

Список використаних джерел:

1. Стратегія розвитку Сумської області на період до 2020 р. Рішення Сумської обласної ради. Жовтень 2014. 72 с. URL: https://surdp.eu/uploads/files/Sumska_RDS_FINAL_UA_not_approved.pdf.

2. Масалаб К.С. Основні напрями підвищення ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств. Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції докторантів, молодих учених та студентів. URL: <https://cdn.hneu.edu.ua/rozvitok19/thesis02-41.html>.

3. AgroPortal.ua – онлайн-ресурс ексклюзивної, актуальної, якісної та корисної інформації про агропромисловий комплекс України. URL: <https://agroportal.ua/ua/publishing/analitika/indeks-apk-sumskaya-oblast/>

Исследована сущность эффективности деятельности сельскохозяйственных предприятий, определены составляющие системы управления эффективностью аграрных предприятий, представлены направления повышения эффективности деятельности сельскохозяйственных предприятий за счет государственной поддержки.

The essence of the efficiency of agricultural enterprises has been investigated, the components of the efficiency management system of agricultural enterprises have been identified, directions for increasing the efficiency of agricultural enterprises at the expense of state support are presented

Відомості про автора

- а) прізвище, імя, по - батькові:** Самошкіна Ірина Дмитрівна
- б) вчене звання:** доцент
- в) науковий ступінь:** кандидат економічних наук
- г) місце роботи:** СНАУ, кафедра фінансів
- д) адреса для листування:** 40020, м. Суми, вул. Герасима Кондратьєва, 160, кафедра фінансів

Відомості про автора

- а) прізвище, імя, по - батькові:** Школа Іван Олексійович
- б) місце навчання:** СНАУ, магістрант спеціальності “Фінанси, банківська справа та страхування”
- в) адреса для листування:** 40020, м. Суми, вул. Герасима Кондратьєва, 160, кафедра фінансів.